

Kriminalitetsrisikoen i Danmark før og efter krigen.

Af docent, dr. jur. KARL O. CHRISTIANSEN og
stud. psych. LISE MØLLER i samarbejde med
amanuensis, cand. act. ARNE NIELSEN.

Formålet med undersøgelsen¹⁾ er at belyse forskellen i kriminalitetsrisiko for mænd og kvinder og inden for landets hovedområder: hovedstaden, provinsbyerne og landkommunerne. Analysen er gennemført særskilt for sædelighedsforbrydere, voldsforbrydere og ejendomsforbrydere samt for den samlede kriminalitet, der også omfatter kriminalstatistikens kategori »Andre forbrydelser«. Den sidste gruppe af lovovertrædelser behandles ikke for sig, dels fordi gruppen er temmelig inhomogen, dels fordi den kun tæller relativt få kriminelle pr. år.

Til undersøgelsen er udvalgt årene 1949, 1951, 1953 og 1955. 1949 er endnu præget af efterkrigstidens forøgede kriminalitet. I 1951 og 1953 har kriminaliteten været fortsat faldende. 1955 er det sidste år, for hvilket Det statistiske departement på nærværende tidspunkt har offentliggjort »Kriminalstatistik«.

For at kunne foretage en sammenligning med førkrigsårene har man for mændene medtaget årene 1937 og 1939, ligesom man til belysning af specielle problemer har suppleret med oplysninger vedrørende andre årgange.

Det gælder om denne som om andre statistiske undersøgelser, der er baseret på den officielle kriminalstatistik, at den kun kan beskæftige sig med den registrerede kriminalitet. Herved udskydes lovovertrædere, hvis lovovertrædelser ikke er blevet anmeldt. Men en risikoberegning baseret på domsfældelsestallene for begyndere bygger på materialer, der er blevet yderligere reducerede. For det første udgår den del af kriminaliteten, der nok er kommet til politiets kundskab, men hvor forbrydelserne ikke er blevet opklaret. For det andet indeholder kriminalstatistikens oversigtstabeller over forbryderbegyndere kun oplysninger om domfældte.²⁾ Den vigtige gruppe af unge, der meddeles tiltalefrafald, indgår ikke i undersøgelsen, med mindre de senere gør sig skyldige i ny kriminalitet, som medfører ny straffesag og domfældelse. Dette forhold vil utvivlsomt influere på risikokurvernes forløb, særlig stærkt i aldersklassen 15—17 år, men i nogen grad også i aldersklassen 18—20 år. For det tredje opererer man kun med de indenlandske forbryderbegyndere, der idømmes højere straf end bøde. Udlændinge udskydes altså på forhånd fra materialet, hvilket er uden betydning, hvis man interesserer sig for kriminaliteten i den danske befolkning. Eengangsstraffede, der kun idømmes bøde, vil ikke indgå i materialet, hvorimod begyn-

dere, der første gang idømmes bøde, men senere recidiverer til alvorligere sanktioner, vil indgå som begyndere ved senere alvorligere sanktioneret kriminalitet. Endelig må man være opmærksom på, at begrebet forbrøderbegynder i kriminalstatistikken³⁾ er taget i vid betydning, således at det også omfatter et — mindre — antal »uegentlige begyndere«. ⁴⁾

Risikobegrebet.

Begrebet kriminalitetsrisiko er et talmæssigt udtryk for sandsynligheden for, at en person i en nærmere defineret befolkningsgruppe inden for en vis risikoperiode bliver registreret som kriminel, evt. som kriminel af en nærmere betegnet type. Man kan således beregne risikoen for at blive straffet i 15—24 års alderen, i 50—59 års alderen o. s. v. Ved den totale risiko forstår vi her sandsynligheden for at blive straffet under forudsætning af, at »man lever livet ud«. Da kriminalitetsfrekvensen er stærkt aftagende med alderen, og antallet af personer, der straffes efter 70 års alderen, er meget ringe, kan man passende — således som det gøres i nærværende undersøgelse — afslutte beregningerne ved 70 års alderen. Opsummerer man kriminalitetsrisikoen for de enkelte aldersklasser, får man en tabel, der tillader aflæsning af risikoen for at blive straffet mindst én gang fra kriminel lavalders indtræden til et bestemt alderstrin. Resultaterne kan grafisk fremstilles i en kurve, der i almindelighed vil have et karakteristisk forløb med en stærk stigning i risikoperiodens begyndelse og en efterhånden aftagende tilvækst, således at kurven henimod livsløbets afslutning flader af.

Beregningsmåden.

Som basis for et skøn over kriminalitetsrisikoen foretages der beregninger af kriminalitetsfrekvensen inden for de forskellige aldersklasser, idet man dividerer antallet af begyndere i aldersintervallet med befolkningstallene i den tilsvarende aldersgruppe. Denne frekvens er noget for lav, idet man fra befolkningstallene burde have subtraheret de personer, som *tidligere* er registreret som lovovertrædere.⁵⁾ Der er imidlertid ingen praktisk mulighed for at korrigere for den således opståede fejl, fordi en selv skønsmæssig fastlæggelse af antallet af registrerede lovovertrædere i de forskellige aldersklasser ville kræve meget omfattende beregninger.

Den totale risiko fås ved at opsummere de således beregnede frekvenser, idet frekvenstallene inden additionen multipliceres med antallet af år inden for det pågældende aldersinterval. Den totale risiko må på grund af den ovenfor nævnte fejlkilde antages at være beregnet 4—5 % lavere end rigtigt.

Gunnar Dahlberg har i »Nordisk Tidsskrift for Strafferet« i 1943 offentliggjort en lignende risikoberegning, baseret på et

svensk materiale.⁶⁾ Fremgangsmåden er ikke helt den samme som i nærværende undersøgelse.

Inden for de forskellige aldersklasser beregnes frekvensen efter den ovenfor omtalte metode. Ved risikoberegningerne omregner Dahlberg imidlertid befolkningstallene i en art »overlevelsestavle«, der angiver antallet af de i det pågældende år ikke straffede personer, på følgende måde: Han antager, at der er 1000 personer i den yngste aldersklassens første årgang. Hvis den årlige kriminalitetsfrekvens i aldersgruppen 15—17 år er 5 %, vil disse 1000 personer efter 1 års forløb være reduceret til 995, efter 2 års forløb til 990 o. s. v. Disse befolkningstal multipliceres med de tidligere beregnede frekvenstal indenfor de forskellige aldersklasser. Herved opnår man imidlertid blot, at de risikocifre, man når frem til, lider af samme mangel som de beregnede frekvenser, således at totalrisikoen bliver yderligere 4—5 % for lav. Denne korrektion eliminerer altså ikke den fejl, der skyldes, at tidligere forbryderbegyndere ikke er subtraheret fra befolkningstallene.

Den her anvendte *enklere* bergningsmåde har altså yderligere den fordel, at den giver en bedre tilnærmelse til de korrekte kriminalitetsrisikotal.

Resultater vedrørende den mandlige kriminalitet.

Risikoen for, at en mand, der lever indtil sit 70. år, bliver registreret som kriminel, var for landet som helhed 13,4 % i 1949, 13,0 % i 1951, 10,6 % i 1953 og 10,7 % i 1955, jfr. tabel 1.

TABEL 1.

År.	Alder	Antal forbæg.	Befolk.tal	Frekvens	Summ.
1937:	u. 18 år.	10	100800	0,10	0,30
	18—20 „	674	99200	6,79	20,67
	21—24 „	699	128200	5,45	42,47
	25—29 „	457	163200	2,82	56,57
	30—39 „	605	280600	2,16	78,17
	40—49 „	292	225100	1,30	91,17
	50—59 „	141	179500	0,79	99,07
	60—69 „	61	123400	0,49	103,97
1939:	u. 18 år.	17	102300	0,17	0,51
	18—20 „	675	99700	6,77	20,82
	21—24 „	584	125900	4,64	39,38
	25—29 „	426	163100	2,61	52,43
	30—39 „	548	290900	1,88	71,23
	40—49 „	255	233500	1,09	82,13
	50—59 „	123	184000	0,67	88,83
	60—69 „	57	128800	0,44	93,23

TABEL 1 (fortsat).

År.	Alder	Antal forbæg.	Befolk.tal	Frekvens	Summ.
1949:	u. 18 år.	29	88800	0,33	0,99
	18—20 „	921	88500	10,41	32,22
	21—24 „	707	121200	5,83	55,54
	25—29 „	568	159600	3,56	73,34
	30—39 „	786	312500	2,52	98,54
	40—49 „	527	281900	1,87	117,24
	50—59 „	230	218100	1,05	127,74
	60—69 „	106	157300	0,67	134,44
1951:	u. 18 år.	27	90800	0,30	0,90
	18—20 „	821	87500	9,38	29,04
	21—24 „	672	117300	5,73	51,96
	25—29 „	516	153200	3,37	68,81
	30—39 „	775	311800	2,49	93,71
	40—49 „	527	291700	1,81	111,81
	50—59 „	284	227200	1,25	124,31
	60—69 „	88	162100	0,54	129,71
1953:	u. 18 år.	35	93300	0,38	1,14
	18—20 „	777	88400	8,79	27,51
	21—24 „	605	115400	5,24	48,47
	25—29 „	392	149300	2,63	61,62
	30—39 „	494	307800	1,60	77,62
	40—49 „	408	298700	1,37	91,32
	50—59 „	193	236500	0,82	99,52
	60—69 „	100	166500	0,60	105,52
1955:	u. 18 år.	31	96800	0,32	0,96
	18—20 „	795	91000	8,74	27,18
	21—24 „	595	114200	5,21	48,02
	25—29 „	401	144700	2,77	61,87
	30—39 „	565	306600	1,84	80,27
	40—49 „	392	302800	1,29	93,17
	50—59 „	214	245400	0,87	101,87
	60—69 „	94	172500	0,54	107,27

Det fremgår af tabellen, som også illustrerer beregningsmåden, at risikoen for alle de undersøgte år er størst i aldersgruppen 18—20 år; herefter falder den kontinuerligt — efter 50 års alderen er den årlige risiko ubetydelig (ca. 1 ‰).

Tegner man kurver over de summerede frekvenser, ser man — da kurven stiger stejlt — at risikoen er særlig stor i de yngre aldersklasser. Efter 40—50 års alderen bøjer kurven af, hvilket viser, at frekvenserne er aftagende og i de ældste aldersklasser ubetydelige.

Opdeles materialet på hovedstad, provinsbyer og landkommuner, fås for hele risikoperioden følgende risikocifre for den samlede kriminalitet.

<i>1937</i>	
Landet	7,0 %
Provinsbyerne	13,5 %
Hovedstaden	15,8 %

<i>1949</i>	
Landet	6,9 %
Provinsbyerne	19,4 %
Hovedstaden	19,8 %

<i>1953</i>	
Landet	6,0 %
Provinsbyerne	15,1 %
Hovedstaden	14,4 %

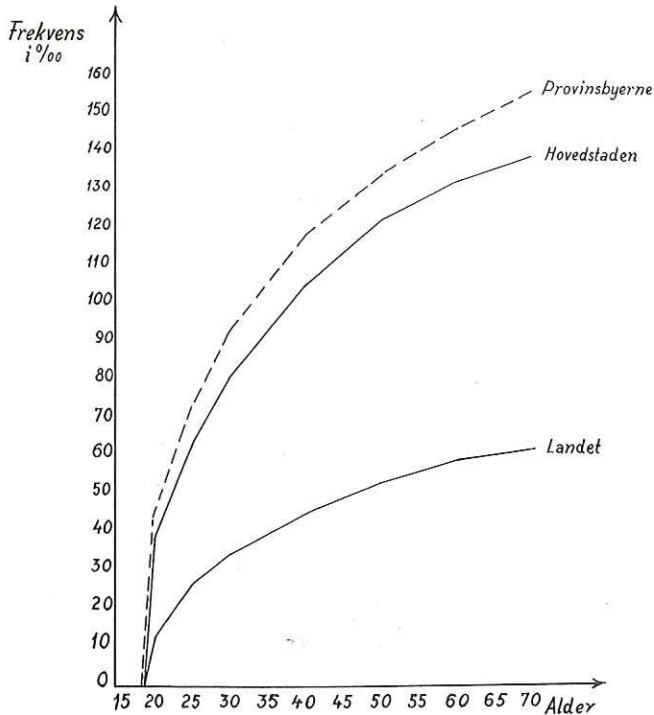
<i>1939</i>	
Landet	6,3 %
Provinsbyerne	11,9 %
Hovedstaden	14,3 %

<i>1951</i>	
Landet	6,3 %
Provinsbyerne	17,7 %
Hovedstaden	19,2 %

<i>1955</i>	
Landet	6,2 %
Provinsbyerne	15,7 %
Hovedstaden	13,9 %

Kurve I.

Den samlede mandlige kriminalitet, 1955.

Det ses heraf, at risikoen for at blive dømt som forbryder begynder for mændenes vedkommende er langt større i byerne end på landet, risikoen på landet er for alle årene taget under ét $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ af risikoen i byerne. Hovedstad og provinsbyer synes i efterkrigsårene ikke at adskille sig væsentligt fra hinanden. Før krigen havde provinsbyerne en væsentlig lavere risiko end hovedstaden. I samtlige områder er risikoen størst i de yngste aldersklasser, og kurvernes forløb bliver derfor af samme type, selv om de ved 70 års alderen har nået forskelligt niveau. (I kurve I ses risikokurven for den samlede kriminalitet i de enkelte landsdele for året 1955).

Opdeles materialet efter forbrydelsesarter, bliver billedet noget mere broget.

Inden for de enkelte forbrydelsesarter: Ejendoms-, volds- og sædelighedsforbrydelser ligger totalrisikoen på landet lavere end i byerne. De absolutte tal, beregningen er baseret på, fremgår af tabel 2.

TABEL 2.

År.	Alder	Ejendomsforbrydelser	Voldsforbrydelser	Sædelighedsforbrydelser
1937:	u. 18 år.	7	—	2
	18—20 „	567	40	53
	21—24 „	544	75	63
	25—29 „	320	71	51
	30—39 „	435	64	74
	40—49 „	202	30	41
	50—59 „	92	10	29
60—69 „	29	5	25	
1939:	u. 18 år.	14	3	—
	18—20 „	545	61	55
	21—24 „	430	73	66
	25—29 „	285	72	46
	30—39 „	375	72	70
	40—49 „	162	34	42
	50—59 „	74	12	30
60—69 „	23	4	27	
1949:	u. 18 år.	17	8	2
	18—20 „	778	70	57
	21—24 „	545	103	35
	25—29 „	433	75	38
	30—39 „	604	77	66
	40—49 „	402	32	72
	50—59 „	156	11	54
60—69 „	55	7	43	

TABEL 2 (fortsat).

År.	Alder	Ejendoms- forbrydelser	Volds- forbrydelser	Sædeligheds- forbrydelser
1951:	u. 18 år.	19	0	2
	18—20 „	683	64	61
	21—24 „	544	71	44
	25—29 „	417	49	42
	30—39 „	629	64	56
	40—49 „	413	38	55
	50—59 „	219	12	39
	60—69 „	57	3	26
1953:	u. 18 år.	27	7	0
	18—20 „	632	78	57
	21—24 „	439	97	58
	25—29 „	259	67	45
	30—39 „	343	72	63
	40—49 „	280	52	57
	50—59 „	125	17	39
	60—69 „	43	7	43
1955:	u. 18 år.	24	5	1
	18—20 „	622	102	62
	21—24 „	421	111	47
	25—29 „	258	75	57
	30—39 „	360	100	86
	40—49 „	247	67	62
	50—59 „	139	20	42
	60—69 „	36	8	47

For ejendomsforbrydelserne ser tallene for hele risikoperioden således ud:

1937	
Landet	4,5 %
Provinsbyerne	10,1 %
Hovedstaden	13,0 %

1949	
Landet	4,8 %
Provinsbyerne	14,6 %
Hovedstaden	16,3 %

1953	
Landet	3,3 %
Provinsbyerne	11,3 %
Hovedstaden	11,3 %

1939	
Landet	3,8 %
Provinsbyerne	8,6 %
Hovedstaden	11,3 %

1951	
Landet	4,3 %
Provinsbyerne	14,0 %
Hovedstaden	17,4 %

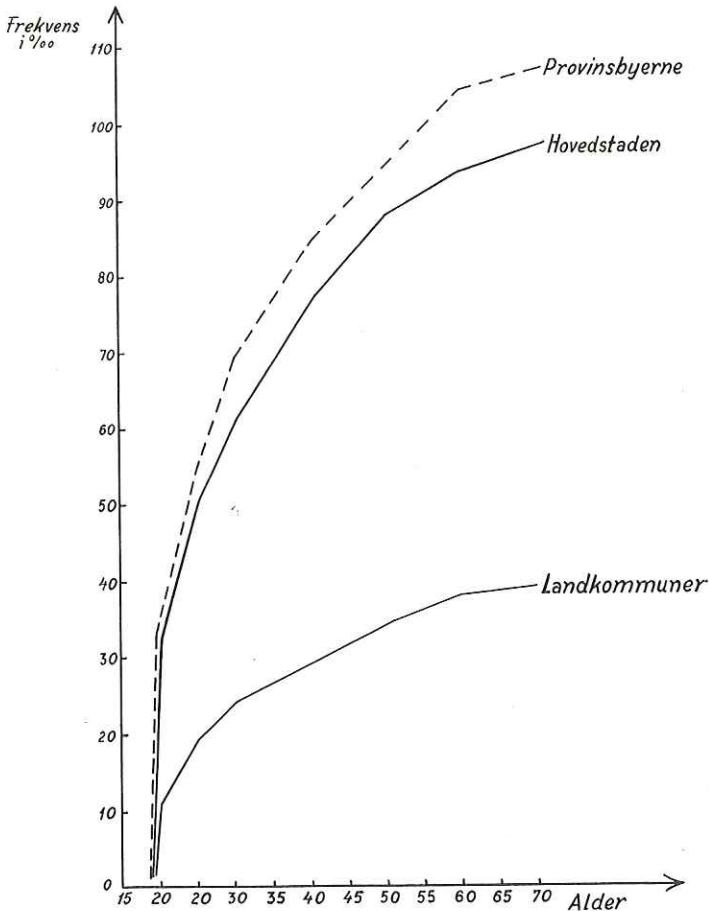
1955	
Landet	3,8 %
Provinsbyerne	10,7 %
Hovedstaden	9,7 %

Før ejendomsforbrydelserne, som er den dominerende forbrydelsesart, er risikoen på landet for samtlige efterkrigsår omkring en trediedel af byernes risiko eller mindre, medens der ikke er nogen væsentlig forskel på hovedstaden og provinsbyerne. Risikokurven for ejendomsforbrydelser følger nøje kurven for den samlede kriminalitet, d. v. s. at risikoen er højest i de yngre aldersklasser og aftager kontinuerligt med stigende alder — den er for alle geografiske områder højest i gruppen 18—20 årige og er efter 50 års alderen ubetydelig.

Før krigen var totalrisikoen ved ejendomsforbrydelser væsentlig og signifikant⁷⁾ højere i hovedstaden end i provinsbyerne. Det

Kurve II.

Den mandlige ejendoms kriminalitet, 1955.

samme gælder i årene 1949 og 1951; men forskellen er mindre fremtrædende. Noget tilsvarende kan ikke iagttages i de to sidste år. I 1955 er risikoen i provinsbyerne endogså en smule højere end i hovedstaden; men forskellen er ikke signifikant (jfr. også kurve II).

For voldsforbrydelsernes vedkommende ser tallene således ud:

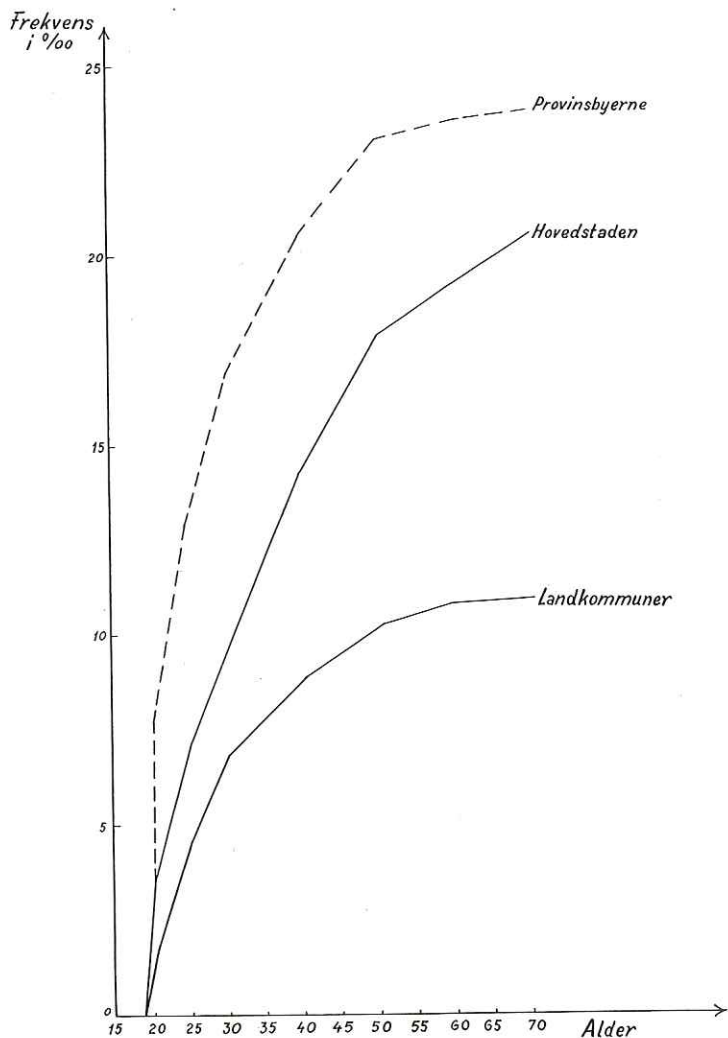
<i>1937</i>		<i>1939</i>	
Landet	0,9 %	Landet	1,0 %
Provinsbyerne	1,4 %	Provinsbyerne	1,5 %
Hovedstaden	0,9 %	Hovedstaden	1,1 %
<hr/>		<hr/>	
<i>1949</i>		<i>1951</i>	
Landet	0,7 %	Landet	0,8 %
Provinsbyerne	2,4 %	Provinsbyerne	1,6 %
Hovedstaden	1,4 %	Hovedstaden	1,0 %
<hr/>		<hr/>	
<i>1953</i>		<i>1955</i>	
Landet	1,2 %	Landet	1,1 %
Provinsbyerne	1,9 %	Provinsbyerne	2,4 %
Hovedstaden	1,2 %	Hovedstaden	2,0 %
<hr/>		<hr/>	

Forskellene på kriminalitetsrisikoen med hensyn til voldsforbrydelser i by og på land varierer stærkt. I 1949 var risikoen på landet en trediedel af provinsbyernes risiko og halvdelen af hovedstadens; men denne forskel genfindes ikke i 1951 og 1953, hvor landet og hovedstaden ligger på samme niveau, medens provinsbyernes risiko er noget forhøjet. I 1955 ligger landet igen noget lavere end hovedstaden; men forskellen er ikke så udpræget som i 1949. Provinsbyerne har dog overalt større risikocifre for voldskriminalitet end hovedstaden og landkommunerne. I årene 1949, 1951 og 1953 er risikoen i provinsbyerne signifikant større end i hovedstaden; dette er ikke tilfældet i 1955 (jfr. kurve III).

Deles materialet op i 2 aldersgrupper, de 18—29 årige og de 30—69 årige, finder man, at risikoen for den yngste aldersgruppe for alle årenes vedkommende er signifikant større i provinsbyerne end i hovedstaden, medens der for den ældste aldersgruppe i årene 1949, 1950 og 1951 ikke er nogen signifikant forskel. I 1955 er risikoen i ældste aldersgruppe signifikant forhøjet i hovedstaden. Risikokurvens forløb ligner for alle årenes vedkommende risikokurven for ejendomsforbrydelserne, d. v. s. med en stærk stigning i de yngre aldersklasser, svarende til en betydelig risiko i disse år, og med en afladning efter 50 års alderen, svarende til en mindre risiko. Den største risiko findes i aldersgrupperne mellem 18 og 24 år, undertiden med maximum hos de

Kurve III.

Den mandlige voldskriminalitet, 1955.

18—20 årige, undertiden hos de 21—24 årige. I visse år og undergrupper er der ikke noget klart maximum i nogen af de nævnte aldersklasser.

For sædelighedsforbrydelsernes vedkommende er totalrisikoen således:

1937	
Landet	1,2 %
Provinsbyerne	1,5 %
Hovedstaden	1,4 %

1949	
Landet	1,0 %
Provinsbyerne	1,8 %
Hovedstaden	1,8 %

1953	
Landet	1,2 %
Provinsbyerne	1,4 %
Hovedstaden	1,6 %

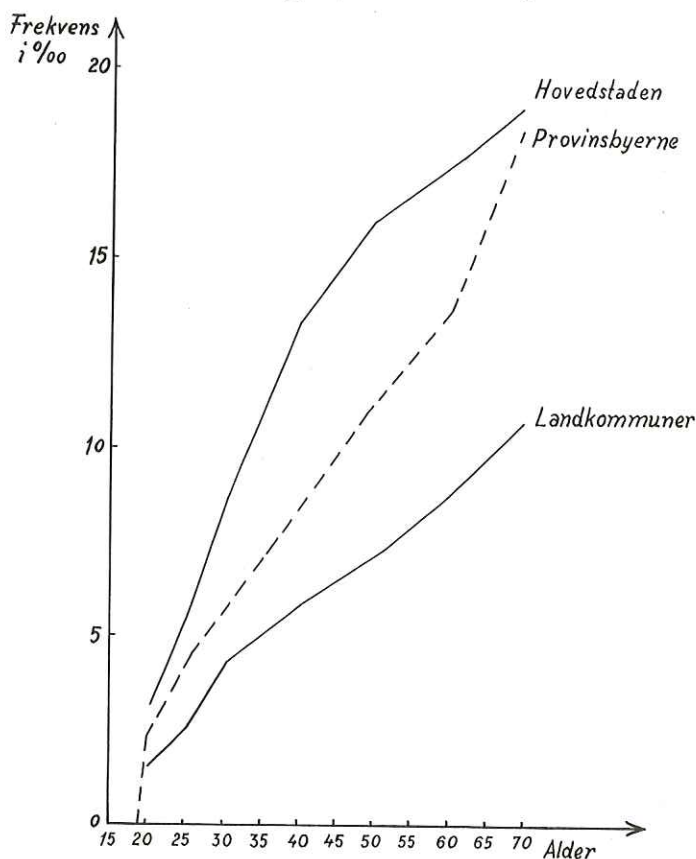
1939	
Landet	1,1 %
Provinsbyerne	1,5 %
Hovedstaden	1,6 %

1951	
Landet	1,0 %
Provinsbyerne	1,5 %
Hovedstaden	1,3 %

1955	
Landet	1,1 %
Provinsbyerne	1,9 %
Hovedstaden	1,9 %

Kurve IV.

Den mandlige seksualkriminalitet, 1955.

På landet ligger risikoen for alle årene noget lavere end i provinsbyerne og hovedstaden; men forskellen er ikke så udpræget som ved ejendomsforbrydelserne. I årene 1937, 1949 og 1951 ligger risikoen i provinsbyerne højere end i hovedstaden, medens det forholder sig omvendt i 1939, 1953 og 1955. Den nærmere statistiske analyse viser, at der ikke er signifikant forskel på provinsbyerne og hovedstaden i noget af de nævnte år.

Også for denne forbrydelsesart gælder det, at risikoen i samtlige undergrupper kulminerer i alderen 18—20 år. Efter denne alder holder risikoen sig imidlertid nogenlunde konstant indtil aldersgruppen 60—69 år, hvor der undertiden finder en lettere stigning sted. Dette bevirker, at risikokurven for seksualforbrydelser ikke får det for de andre forbrydelsesarter karakteristiske forløb med en stærk stigning i begyndelsen og en affladning til slut. Stigningen fortsætter igennem alle aldersgrupper, og kurven nærmer sig mere til en ret linie (jfr. kurve IV).

For nærmere at belyse dette forhold har man betragtet alle de enkelte år i perioden 1937—1955. Frekvensen er i samtlige år højest for aldersgrupperne 18—20 år og 21—24 år; herefter holder den sig nogenlunde konstant indtil aldersgruppen 60—69 år, hvor den — bortset fra enkelte år — stiger lidt. Deles materialet op på landsdele, er billedet det samme. Eksempelvis skal tallene for 1949 anføres:

<i>Aldersgruppe</i>	<i>Hovedstad</i>	<i>Provinsbyer</i>	<i>Landkommuner</i>
under 18 år	—	0,05	0,02
18—20 år	0,94	1,00	0,36
21—24 år	0,41	0,31	0,21
25—29 år	0,31	0,17	0,23
30—39 år	0,25	0,31	0,13
40—49 år	0,27	0,37	0,19
50—59 år	0,22	0,31	0,23
60—69 år	0,44	0,31	0,17

Man må i denne forbindelse erindre, at der i undersøgelsen ikke er medregnet personer over 70 år, d. v. s. at man har ladet aldersgruppen 60—69 år omfatte lidt for mange lovovertrædere. Det er dog klart, at risikokurven for seksualforbrydelser får et andet forløb end for de andre forbrydelsesarter, idet man ikke kan iagttage den samme karakteristiske affladning i de ældste aldersklasser. Kurven bliver mere retlinet, måske med en svag stigning eller et ganske svagt fald til slut.

Denne undersøgelse har klart vist, at man ved bedømmelsen af kriminalitetsrisikoen ikke udelukkende tør bygge på de generelle risikotal for landet som helhed. Eksempelvis kan det nævnes, at den totale, samlede kriminalitetsrisiko lå på samme niveau i

1953 og 1955 — de tilsvarende risikokurver følger nøje hinanden. For de enkelte landsdeles vedkommende er der heller ikke større variationer i disse år; dog synes den samlede kriminalitetsrisiko i provinsbyerne og på landet at ligge en smule højere i 1955 end i 1953.

Ser man imidlertid på de enkelte forbrydelsesarter, kan man iagttage væsentlige forskelle. Risikoen for at begå ejendomsforbrydelser var således for hovedstadens og provinsbyernes vedkommende lavere i 1955 end i 1953. For voldsforbrydelsernes vedkommende var kriminalitetsrisikoen højere i 1955 end i 1953 i hovedstad og provinsbyer, medens den på landet holdt sig på samme niveau i de to år. Ved seksualforbrydelserne var risikoen større i 1955 end i 1953 i hovedstad og provinsbyer, medens den var lidt lavere på landet.

Ved denne nærmere analyse opløses det tilsyneladende ensartede billede af den totale, samlede kriminalitetsrisiko for de to år, 1953 og 1955, i en helt forskelligartet udvikling inden for de enkelte landsdele og forbrydelsesarter.

(Fortsættes).

Noter og henvisninger.

- 1) Undersøgelsen er udført på Kriminalistisk Institut som led i mere omfattende kriminografiske undersøgelser baseret på den offentlige kriminalstatistik, der gennemføres med støtte af Videnskabsfonden.
- 2) Kriminalstatistik, Statistiske meddelelser: 1937: 4. række, 111. bind, 3. hæfte, tabel VIII, 1939: 4. række, 113. bind, 2. hæfte, tabel VIII, 1949: 4. række, 144. bind, 1. hæfte, tabel IX, 1951: 4. række, 157. bind, 1. hæfte, tabel IX, 1953: 4. række, 160. bind, 5. hæfte, tabel VI, 1955: 4. række, 169. bind, 2. hæfte, tabel VI.
- 3) Forbryderbegyndere omfatter, foruden de første gang domfældte, også sådanne, som tidligere er blevet idømt bødestraf for egentlige forbrydelser. Desuden er personer, som i mindst 10 år forud for begåelsen af den nuværende forbrydelse har holdt sig fri af loven regnet som begyndere, uanset antallet og arten af eventuelle tidligere straffe. Forbryderbegynderbegrebet omfatter ikke de i udlandet fødte forbrydere og heller ikke personer, anset med tillægsstraf i henhold til straffelovens § 89 (for overtrædelse begået før en forudgående domfældelse), Kriminalstatistik 1955, p. 28.
- 4) Se: Preben Wolf, Om definitionen af forbryderbegyndere, N.T.f.K. 1959, p. 118.
- 5) Arne Nielsen har kommenteret beregningsmåden således: Ved at udregne førstegangskriminalitetshyppigheden for hver alder som antallet af forbryderbegyndere divideret med middelfolketallet bliver den rate, man får frem

$$\frac{\text{antal forbryderbegyndere}}{\text{antal ikke begyndt} + \text{akk. antal forbryderbegyndere}} = \frac{\text{egentlig hyppighed af begyndere}}{1 + \frac{\text{akk. antal forbryderbegyndere}}{\text{antal ikke begyndt}}}$$

idet der i sidste brøk er divideret med »antal ikke begyndt« i tæller og nævner.

Den egentlige hyppighed af begyndere er altså antal af begyndere divideret med antal, der ikke har begyndt.

Beregningen af hyppigheder, når man ikke har lige store aldersintervaller, sker ved at dividere antal begyndere i aldersintervallet med gennemsnitsbefolkningen gange aldersintervallets længde. Omvendt må man så, når man igen vil regne sig frem til antallet i en befolkning, gange den årlige hyppighed med gennemsnitsbefolkningen (her 1000) gange aldersintervallets længde.

- 6) Gunnar Dahlberg: Risken at dömas för svårare brott, N.T.f.K. 1943, pp. 145 ff.
- 7) En forskel er betegnet som signifikant, når den overstiger 1,96 gange middelfejlen (5 % grænsen).

(Fortsættes)